

PROGRAMUL EDUCAȚIONAL NAȚIONAL

"Să citim pentru mileniul III"

ARGUMENT

Necesitatea stimulării interesului pentru lectură în contextul actual al reformei în educație

Cartea oferă celui ce o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație. Ea îndeamnă la introspecție, contribuie substanțial la formarea și modelarea personalității și comportamentului cititorului.

Poate de aceea cartea este mereu prezentă în viața omului modern, câștigând chiar teren în fața televizorului sau a calculatorului. Lectura rămâne una dintre cele mai intense, mai educative și mai răspândite activități. Cu cât apropierea copilului de carte se face mai devreme, cu atât mai importante și mai durabile sunt efectele ei în domeniul limbajului, al comunicării, precum și în cel al comportamentului și al socializării.

Cartea trebuie să devină prietena copilului de la cea mai fragedă vârstă. Ea îl ajută să parcurgă căile cunoașterii, de la concret la abstract, de la intuiție la reprezentare și fantezie. Cu ajutorul ei, copilul intră în posesia numeroaselor instrumente care îi pot satisface dorința de a descoperi realitatea înconjurătoare, ea însăși fiind o lume.

În contextul actual al reformei educaționale, școala, ca instituție-cheie, joacă un rol important în apropierea copilului de lumea cărții și, implicit, de lectură

Deprinderile de citit-scris, acumulate prin activitățile de lectură, sunt instrumente prin intermediul cărora este posibilă dobândirea de cunoștințe noi, formarea și dezvoltarea celorlalte competențe propuse de programele școlare. De calitatea acestor achiziții depinde succesul sau eșecul în procesul de formare a copilului.

Stabilirea reperelor în procesul de reconsiderare a importanței lecturii

Fără îndoială, trebuie să găsim un nou echilibru între scop și mijloace, între conjugarea verbului a citi la modul indicativ și conjugarea lui la modul imperativ.

Rabelais spunea despre copil că *"este un foc care trebuie aprins și mi un vas care trebuie umplut"*. Secretul acestui foc rezidă în propria noastră capacitate de a-i prezenta cartea ca pe ceva care merită să fie cucerit, ca pe o materie vie. Pentru a-i face pe copii să aprecieze momentele de solitudine în fața cărții, pentru a-i face să descopere faptul că nu ești niciodată singur atunci când ai o carte în față, trebuie să împărtășești cu ei plăcerea lecturii, să le citești cărți, să le povestești cărți, să-i încurajezi să vorbească despre lucrurile pe care ei le ițesc în cărți, despre lucrurile pe care ei înșiși le scriu.

Plăcerea de a citi este o plăcere pe care trebuie să o împărtășești cu ceilalți. Aceasta va fi deviza cheie în cadrul acestui program și ea va fi măsura pentru toate demersurile metodice inițiate în folosul stimulării interesului pentru lectură la copiii preșcolari și școlarii mici.

DESCRIEREA PROGRAMULUI

Grup țintă: Copiii preșcolari cu vârste între 3 și 6/7 ani, școlarii mici (clasele I-IV), părinții acestora și cadrele didactice, educatoare și învățători din grădinițe și școli primare.

Resurse umane:

- cadrele didactice de la învățământul preșcolar și primar; alte cadre didactice; metodiști; profesori consilieri;
- bibliotecar, librar; părinții copiilor;
- copii preșcolari, școlari mici,
- inspectorii școlari pentru învățământul primar și cel pentru învățământul preșcolar; alte persoane.

Coordonare:

- La nivel național, coordonarea și monitorizarea vor fi asigurate de inspectorii de specialitate din M.E.C.T.S;
- La nivel județean, coordonarea va fi asigurată de inspectorii de specialitate cu sprijinul metodiștilor sau coordonatorilor desemnați anual;
- La nivel local, al unității de învățământ, coordonarea și monitorizarea vor fi asigurate de coordonatorul proiectului local și a membrilor echipei de proiect, desemnați la fiecare început de an școlar.

Scop: Stimularea interesului pentru lectură în perioada preșcolarității și a școlarității mici, în vederea atenuării unora dintre cauzele care pot genera eșecul școlar.

Obiective specifice:

a) Privind copiii preșcolari și școlari:

- Formarea deprinderilor elementare de utilizare a cărților;
- Stimularea gustului pentru lectură;
- Aproximarea copiilor preșcolari și școlari mici de carte și de cuvântul scris;
- Formarea unei atitudini de grijă și respect față de carte;
- Familiarizarea copiilor cu diferite tipuri de scriere;
- Îmbunătățirea comunicării orale și stimularea interesului pentru citit-scris;
- Cunoașterea instituțiilor care se ocupă de apariția, distribuția sau păstrarea cărților;
- Stimularea imaginației și a creativității verbale;
- Împărtășirea experiențelor personale;

b) Privind cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar:

- Încurajarea, prin metode bazate preponderent pe joc, a învățării culturale la vârstele mici;
- Stabilirea fundamentelor de dezvoltare a competențelor de bază (citat, scris);
- Familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimulare a interesului pentru lectură la vârstele mici;
- Construirea unui mediu educațional care să motiveze copilul în procesul de apropiere față de carte și față de cuvântul scris

c) Privind părinții:

- Conștientizarea părinților cu privire la rolul lor în dezvoltarea și educația propriilor copii;
- Creșterea implicării părinților în activitatea grădiniței și a școlii și în crearea unui mediu cald și sigur pentru copil/elev.

Sugestii de activități pentru proiectele locale:

- constituirea unei mini biblioteci a clasei/grupeii cu ajutorul copiilor / părinților / (cărți, materiale, reviste, casete împrumutate sau donate de către aceștia);
- organizarea "clubului" micilor cititori;
- vizite la bibliotecă, la anticariat;
- vizite la librărie, la tipografie;
- jocuri de rol „de-a librăria”, „de-a biblioteca”;
- întâlniri cu autorii de cărți pentru copii;
- întâlniri cu actori sau actrițe care dau viață personajelor îndrăgite din povești,
- refacerea unor cărți deteriorate din biblioteca grupei;
- "Ne facem singuri cărți" (Cartea Toamnei, Cartea legumelor, Cartea fructelor Cartea personajelor îndrăgite etc.);
- „Jocul cuvintelor”, „Jocul literelor amestecate”
- "Astăzi citim în reviste"; "Săptămâna lecturii";
- elevii mai mari citesc împreună cu elevii mai mici;
- elevii mai mari / bunicii povestesc preșcolariilor;
- „Bunicul ne povestește”;
- dramatizarea unor texte cunoscute;
- elevii pregătesc și prezintă, împreună cu copiii preșcolari teatru de umbre sau de păpuși;
- „Scriem în jurnalul clasei/grupeii”;
- "Cine va ocupa astăzi scaunul povestitorului?" etc.

Acestea sunt doar câteva idei, care vor sprijini coordonatorii locali în elaborarea proiectelor locale și în derularea acestora.

Evaluarea activităților: Criteriile și metodele acestui tip de evaluare vor fi stabilite de comun acord cu membrii echipei de proiect. La sfârșitul fiecărei secvențe de activitate vor fi discutate problemele, dificultățile întâlnite și se vor stabili măsurile pentru parcurgerea celei care urmează.

Evaluarea și finalizarea proiectului local: În această etapă echipa de proiect trebuie să aprecieze ce s-a realizat din ce s-a planificat, să desprindă concluzii care să conducă fie la continuarea proiectului într-o formă nouă, îmbunătățită, fie la multiplicarea acestuia (aderarea la proiecte similare), fie la identificarea și eliminarea acelor obstacole și probleme care au obstrucționat desfășurarea. Tot în această etapă se vor realiza activități / produse finale care vor demonstra gradul atingerii obiectivelor planificate pentru toți cei implicați.